

МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ОБСЛУГОВУВАННЯ РАЗОВИХ ЗАМОВЛЕНЬ НА ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ У МІЖМІСЬКОМУ СПОЛУЧЕННІ

Під впливом розвитку середніх, малих підприємств та приватного бізнесу істотно збільшився обсяг замовлень на перевезення вантажів, що мають разовий характер [1]. Особливо це стосується перевезень вантажів у міжміському сполученні, адже значна частка товарообміну таких підприємств здійснюється на регіональному рівні, що пояснює існування великої кількості разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні.

Однією з причин широкої популярності використання вантажовласниками такої форми укладання договорів як «разове замовлення» є потужний розвиток інформаційних технологій, що спричинив появу та успішне функціонування спеціалізованих логістичних сайтів [2]. Розміщення замовлення на перевезення вантажів у міжміському сполученні на транспортно-інформаційних порталах дозволило вантажовласникам заощаджувати час на пошук транспортної компанії, що готова прийняти замовлення до виконання. Що стосується автотранспортних підприємств, то в цьому випадку ситуація дещо інакша. Стохастичний характер надходження разових замовлень зумовив потребу у перевізників відстежувати постійну зміну основних параметрів замовлень, заявлених до виконання. Крім цього, до обов'язків автотранспортних підприємств додалась потреба в урахуванні перспектив завантаження транспортного засобу в зворотному напрямку при організації маятникових маршрутів та в напрямку наступного переміщення вантажів при організації кільцевих маршрутів.

Постійна зміна інформації щодо кількості та параметрів разових замовлень, а також складнощі організації процесу їх обслуговування, зумовлюють потребу в автотранспортних підприємств приймати рішення в умовах невизначеності. Посилаючись на власний досвід, перевізники вирішують ці питання шляхом розробки та використання різних стратегій поведінки на ринку транспортних послуг, що, як правило, не мають жодного теоретичного підґрунтя. Виходячи з цього, можна сказати, що перспективним напрямком дослідження питання організації міжміських вантажоперевезень є детальне вивчення процесу обслуговування разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні.

Успішність будь-якого процесу дослідження залежить від правильного визначення основних етапів його виконання. Першочерговим завданням при дослідженні процесу обслуговування разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні є аналіз ринку міжміських вантажоперевезень. На цьому етапі необхідно:

- здійснити пошук та проаналізувати існуючі джерела надходження разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні;

- проаналізувати інформаційну структуру разових замовлень;
- визначити тип та вантажність автомобілів, які здійснюють обслуговування найбільшої частки сегменту ринку разових міжміських вантажоперевезень.

Процес надходження замовлень на перевезення вантажів є динамічним за своєю природою, що пояснює складність оцінки перевізником можливості отримання замовлення хоча б в одному з можливих напрямків. У зв'язку з цим виникає необхідність у побудові моделі для визначення ймовірності отримання замовлення на перевезення вантажу перевізником з вхідного потоку замовлень. Вирішити завдання такого типу можливо за рахунок аналітичного опису закономірностей надходження замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні, що являється другим важливим етапом методики дослідження процесу обслуговування разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні.

Варто зазначити, що при обслуговуванні разових замовлень єдиною об'єктивною інформацією, якою володіє перевізник перед початком його обслуговування при організації як маятникових, так і кільцевих маршрутів є замовлення лише для прямого напрямку перевезення вантажів. Виходячи з цього, логічним є твердження, що при прибутті до пункту призначення, за умови відсутності замовлення на перевезення вантажу для зворотного напрямку при організації маятникових міжміських маршрутів або в напрямку наступного переміщення вантажів при організації кільцевих маршрутів, перевізник змушений деякий час простоювати в очікуванні замовлення. Надання аналітичної оцінки часу очікування разових замовлень на перевезення вантажів у міжміському сполученні є третім етапом пропнованої методики дослідження процесу обслуговування разових замовлень.

Оцінивши час очікування разових замовлень у міжміському сполученні, стає можливим перейти до створення теоретичного апарату для різних стратегій поведінки перевізників, ефективність яких дозволить оцінити фінансові результати діяльності автотранспортного підприємства. Виконання зазначеного етапу дозволить перевізникам здійснювати обґрунтований вибір стратегій поведінки на ринку транспортних послуг.

Література

1. Горбачов П. Ф. Вероятностная модель потока заявок на перевозку груза с учетом закономерностей их поступления / П. Ф. Горбачов, А. В. Макаричев, Н. В. Кузло // Автомобильный транспорт. –2014. – №37. – С.83-86.
2. Наумов В. С. Анализ современных информационных продуктов, использующихся при транспортно-экспедиторском обслуживании / В. С. Наумов, Т. А. Омельченко // Вестник ХНАДУ: сб. науч. тр. – 2013. – Вып. 32. – С. 85-89.